

TENTOONSTELLING *MADE IN CHINA* ONDERZOEKT HET HEDEN EN VERLEDEN VAN CHINA'S MAAKCULTUUR

Vanaf 17 oktober 2025 is *Made in China* te zien in Wereldmuseum Amsterdam. In deze tentoonstelling bekijkt het museum het verleden en heden van 'makerschap'. Want makerschap is van alle tijden en zo onlosmakelijk verbonden met het mens zijn. Zo reflecteren we op de wereld om ons heen en geven we er tegelijkertijd vorm aan. *Made in China* neemt China als casestudy voor een nieuwe blik op makerschap. Met een mix van objecten, kunst, mode, foto's en video's toont de tentoonstelling de maakcultuur van China, die eeuwenoud en tegelijkertijd springlevend is. Onderzocht worden ook de uiteenlopende betekenissen van 'maken' door de lens van hedendaagse kunstenaars en ontwerpers zoals Cao Fei, Susan Fang, Jing He, Ma Ke, Ting Gong en Yang Yongliang.

De productie van en wereldwijde vraag naar objecten die gemaakt zijn in China, kent een lange geschiedenis. Het Wereldmuseum toont in *Made in China* diverse voorbeelden van geroemde Chinese maaktradities, technieken en materialen zoals porselein, lakwerk en schilderkunst. De hedendaagse Chinese makers in de tentoonstelling laten met hun persoonlijke verhalen en hun werk zien hoe zij reflecteren op de wereld om hen heen of daar juist verandering in willen brengen. Daarnaast besteedt de tentoonstelling aandacht aan de kunst van het kopiëren waar China zo om bekend staat, door deze in een bredere en historische context te plaatsen. En aan de ontwikkeling van massaproductie, die in China al 3000 jaar geleden begon. Zo onderzoekt het museum het heden en verleden van China's eeuwenoude maakcultuur vanuit verschillende invalshoeken.

“Het maken van dingen is onlosmakelijk verbonden met het mens zijn” aldus Wayne Modest, inhoudelijk directeur van het Wereldmuseum. “Wereldwijd geven mensen op uiteenlopende manieren vorm, inhoud en betekenis aan hun leven en aan de wereld om hen heen, hun creativiteit en manier van samenleven. Made in China toont onze collectie als getuigenis van dit gegeven en biedt hedendaagse perspectieven op het makerschap.”

HET LABEL 'MADE IN CHINA'

Het label 'Made in China' is het meest voorkomende label ter wereld. Chinese producten, zoals zijde en porselein, worden al duizenden jaren verhandeld. Er gaat een lange geschiedenis en een veelzijdige maaktraditie achter schuil. Met een tijdlijn en aan de hand van beelden, objecten en kunst laat *Made in China* zien welke hoogtepunten en keerpunten van invloed zijn geweest op de Chinese maakcultuur. Zo markeert een beschilderde aardewerken voorraadpot van 4500 jaar oud de overgang van jagers-verzamelaars cultuur naar sedentaire landbouw. Op interactieve kaarten ziet de bezoeker handelsnetwerken uit het verleden en heden,

van de oude Zijderoutes tot de huidige Belt and Road Initiative. Objecten aangetroffen in onder andere Europa, Azië en Afrika en geproduceerd in China vertellen het verhaal over vraag en aanbod.

MATERIALEN EN TECHNIEKEN

De Chinese maakgeschiedenis kent een rijke traditie van ambachtslieden, kunstenaars en makers die met geduld en bijzondere technieken materialen zoals lak, zijde, porselein, jade en glas bewerken. Sommige materialen waren lange tijd vooral – of soms alleen – in China voorhanden en zodoende ontwikkelden zich daar expertisecentra (zoals de porseleinstad Jingdezhen naast de bergen waar de porseleinklei te vinden is). *Made in China* geeft een goed overzicht van deze specifieke materialen en technieken, evenals eeuwenoude ambachtelijke en kunstzinnige disciplines zoals kalligrafie, inkschilderingen, bamboebewerking, textielkunst en papierknipkunst. Deze culturele tradities worden gekoesterd en gerespecteerd, maar daarnaast is er in China ook ruimte voor innovatie en interpretatie door hedendaagse makers. De tentoonstelling combineert historische topstukken dan ook met werken van hedendaagse makers als Shelly Xue Lü die met haar werk de relatie tussen papier en inkt omzet naar sculpturen van vloeibaar glas.

MAKERS VAN NU

Hedendaagse Chinese makers reageren met hun werk op de veranderende wereld en Chinese culturele tradities. De kunstenaars, ontwerpers en ambachtslieden in de tentoonstelling tonen met hun werk hoe zij inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Zo reageert modeontwerpster Ma Ke op fast fashion door juist duurzame kleding te ontwerpen die gebruik maakt van traditionele materialen en technieken die in de vergetelheid zijn geraakt. De makers van Yidesign ontwikkelden een methode om keramisch afval – waarvan China jaarlijks 16 miljard kilo voortbrengt – te kunnen hergebruiken. Chan Po-Fung creëert prachtige nieuwe sieraden van gebroken jade armbanden waarbij de breuk en gekoesterd onderdeel wordt van het ontwerp. In opdracht van het museum maakt Jing He en het Tulip Pyramid collectief nieuw werk waarin zij thema's als identiteit en craft onderzoeken. Maar ook zie je werk van fashiondesigners Susan Fang en Feng Chen Wang, porselein van Dong Quanbin, fotografiekunst van Yang Yongliang, en een intro op de razendpopulaire videogame *Black Myth: Wukong*.

MASSAPRODUCTIE

De industriële revolutie (circa 1760–1840) wordt vaak gezien als het beginpunt van massaproductie. In China begon de geschiedenis van massaproductie echter al duizenden jaren eerder. Zo zijn er al in de derde eeuw voor Christus gestandaardiseerde productielijnen te vinden waar door middel van modulaair ontwerp grote hoeveelheden variaties efficiënt geproduceerd konden worden. Een van de bekendste voorbeelden zijn de duizenden terracotta soldaten van de Eerste Keizer (circa 200 v.C.). In de tentoonstelling zijn levensgrote reconstructies te zien, gemaakt met de originele materialen, technieken én kleuren. Het karakterschrift

van de Chinese taal is ook een voorbeeld van modulair ontwerp waarmee tienduizenden variaties te maken zijn. De bezoeker kan die zelf ervaren in een interactieve installatie.

Maar de geschiedenis van massaproductie is niet alleen een positieve geschiedenis. Het is er ook een van uitputting van natuurlijke hulpbronnen, milieuvervuiling en uitbuiting van mensen. De tentoonstelling nodigt uit tot nadenken over de vraag wie de prijs betaalt van goedkope productie en de impact ervan op mens en milieu. De fotografie van Lu Guang toont de milieuvervuiling in landelijke en industriële gebieden in China en het videokunstwerk van Cao Fei *Whose Utopia* belicht op poëtische wijze de menselijke arbeidskracht achter een van de grootste fabrikanten van lampen ter wereld. Poëzie van migrantenarbeiders verhaalt over werkomstandigheden en een nieuw werk van Chen Hangfeng vertelt de geschiedenis van het dorp waar tegenwoordig het gros van 's werelds kerstversiering wordt gemaakt.

DE KUNST VAN HET KOPIËREN

Made in China onderzoekt de betekenis van imitatie en kopiëren vanuit een Chinees perspectief, dat van oudsher geen tweedeling maakt tussen origineel en namaak, en daar ook geen waardeoordeel aan verbindt. Zo bestaat er een eeuwenoude traditie van antiquarisme waarbij objecten worden nagemaakt. Niet als vervalsing, maar als eerbetoon aan de meestersmakers van vroeger en de oude cultuur. En in het boeddhisme is het maken van kopieën een manier om verdienste te maken en je karma te verbeteren. De ontwikkeling van duplicatietechnieken zoals boekdrukkunst en wrijfprenten hangt dan ook nauw samen met de verspreiding van het boeddhisme in China. Binnen dit kader vergroten duplicaties juist de authenticiteit van het origineel, in plaats van andersom. Kopiëren kan ook innovatie stimuleren en toegang democratiseren. Zoals zogenaamde 'geblokdrukte schilderijen' (*mubanshuiyinhua*). Deze bijzonder gespecialiseerde techniek werd in vorige eeuw ontwikkeld om door middel van soms honderden drukblokken en makers van verschillende disciplines hoogwaardige reproducties te maken van traditionele inkschilderingen. Tijdens een onderzoeksreis naar China heeft het museum het maakproces van deze werken – die meer als kunst dan als replica worden gezien – kunnen vastleggen. Ook komt het thema *shanzhai* aan bod, waarbij Westerse merken of architectuur worden geïmiteerd en tegelijkertijd eigen gemaakt worden door er een creatieve draai aan te geven, met o.a. werk van kunstenaar Jing He.

PROGRAMMERING RONDOM CHINEES MAKERSCHAP

De tentoonstelling vormt de inspiratie voor een aantal programma's en events in het komende jaar. Zo wordt er een makersmarkt georganiseerd tijdens het Chinees nieuwsjaar in het weekend van 20 en 21 februari en organiseert Wereldmuseum op 25 oktober het Arts&Culture programma *Made or create in China?* als onderdeel van Amsterdam Dance Event. Vooruitlopend op de opening van de tentoonstelling wordt al een interessant programma in de reeks *Ongemakkelijk Gesprekken* georganiseerd. Op zondag 12 oktober gaan bezoekers van het programma in gesprek

over *Made in China – buy or boycott*? Met welk beeld van China groeide jij op? En welke beelden van dit immense land voeden vandaag jouw gedachten? Over China gaan stevige oordelen rond – geopolitieke dreiging, mensenrechten, koloniseringsdrift, TikTok, (na)makerschap. Positieve aandacht wordt al snel propaganda genoemd. Is dat wel terecht? Oordelen we in Europa te snel over China?

De tentoonstelling *Made in China* is t/m 31 augustus 2026 te zien in Wereldmuseum Amsterdam.